

I foajén bjöds det på prylprovning och klädsträcksutställning.

FIRMAFESTEN I NORR

Inspirationen duggade tätt när 150 yrkesfotografer från Skåne till Haparanda samlades i Skellefteå för årets upplaga av Norrlandsdagarna. Vi hängde på en dag som bjöd på såväl skarpa grodor som flådigt salongsliv och uppblåsta idrottshallar.

text och reportagefoto _____ **Elin Parmhed**

NORRLANDSKRETSEN AV FOTOGRAFER hade gemensamma träffar redan för 100 år sedan. Med åren har det utvecklats och växt och i dag är formen mer som ett event eller en minimässa. Vem som helst får delta, men Norrlandsdagarna riktar sig framför allt till fotografer. På menyn står bildvisningar, produktpresentationer, leverantörer som visar prylar och workshops. Och middagar och dithörande fester.

–Det är som en stor firmafest, säger Paulina Holmgren som är projektledare för årets upplaga av Norrlandsdagarna. Businessen här görs dygnet runt.

För så är det. Ett av syftena med dagarna är att fotografer i Norrland inte ska behöva ta sig till Stockholm för att kolla in nya fotoprylar. På Norrlandsdagarna får de möjlighet att testa blixtrar, kameror och annat som leverantörerna plockat med sig. Ett av de utställande företagen är Procenter som riggat upp en studio för att kunna visa till exempel blixtrar. Framför duken har de placerat en modell i form av en brandman. Medan fotograferna lyssnar och tittar på bilder som andra fotografer visar, sitter brandmannen lugnt och snällt kvar. Då

och då är det någon fotograf som kommer fram.

–Är du fotograf? frågar en besökare mannen i brandmanskläder.

–Nä, svarar mannen.

–Vad gör du annars då?

–Jag är brandman.

–Jaha.

Brandmannen tillhör de mer udda inslagen på Norrlandsfotografernas firmafest. Så även en förlupen psykoterapeut som hakat på en bekant som är fotograf.

FOTOGRAFER LYSSNAR PÅ FOTOGRAFER

Frilansfotografen Paulina Holmgren är en av fem som arbetat med arrangemanget under ett års tid. Arbetet är helt ideellt och tiden som gått åt svårräknad.

–Det är så sjukt mycket tid, säger hon. Men det är kul och viktigt.

Inspiration är ett viktigt ledord för minimässan. Att inspireras och lyssna på andra fotografer.

Välgörenhetsbalen »The Viennese Opera Ball« öppnas av debutanterna och deras eskorter.

FOTO: CHRIS MALYSZYNSKI/MOMENT AGENCY

–Alla jobbar på olika sätt. Även om jag inte plåtar natur kan jag inspireras av hur en naturfotograf arbetar.

Spridningen på bildvisande fotografer är stor, vilket såklart är en medveten strategi från arrangörernas sida.

–Vi har försökt tänka bra spridning med någon internationellt större och fotografer från olika genrer.

Den här dagen startar med att Åke Sandström, tidigare ordförande för Svenska fotografers förbund och mångårig fotograf inom reklam, mode och inredning för magasin, intar scenen. Efter honom Peter Lilja som raskt går över till att visa sina natursköna bilder. Stafettpinnen lämnas därefter över till Chris Maluszynski, pressfotograf som sedan fyra år bor i New York och som var med och startade Moment Agency.

–Det har varit inspirerande att se skarpa bilder på djur. Nu får ni se bilder på människor som inte är skarpa, inleder han.

Han berättar om hur han behövde en utmaning och därför valde att lämna Sverige för staden där hela världen möts. Där det finns såväl flashiga fester på lyxhotell som skitiga små lägenheter.

–Jag är nyfiken på min omvärld, säger han. Därför blev jag pressfotograf. Det är nyfikenheten som driver mig.

SOCIETETSBALER

På väggen skjuter bild efter bild förbi. Chris första bildserie handlar om de otaliga societetsbaler

som är en del av rikemanslivet i New York. Han berättar om känslan av att kliva in i 1800-talet. Och om hur kameran fungerar som vägen in.

Publiken är med på noterna och frågorna haglar upp mot scenen.

–Vad använder du för kamera?

–Först en kompakt, sen kom jag med större kameror. D300 med 50mm eller vidvinkel.

–Hur ser de på dig?

–Jag har lärt känna många. De som inte vet vem jag är tror att jag är en gäst. När jag fotar gör jag ingen stor grej av det.

–En bra grej är att bli kompis med bartendern. Då kan man stå bakom bardisken och fotografera.

–Färgerna är speciella, hur har du tänkt där?

–Med mening har jag gjort dem mindre mättade. Jag kände att

MITT PROBLEM ÄR ATT JAG INTE KAN HÅLLA KAMERAN RÄTT. SEN TYCKER JAG ATT KOMPOSITIONEN BLIR LITE MER INTRESSANT NÄR ALLT INTE ÄR SÅ RAKT. *Chris Maluszynski på frågan om varför alla hans bilder lutar.*

Den ensamme brandmannen, för dagen modell för Procenters studioproduker.

Ungefär 150 fotografer fanns på plats i Skellefteå för årets upplaga av Norrlandsdagarna. Bland deltagarna fanns Bildjournalistprogrammet i Sundsvall representerat med elever.

FOTO: CHRIS MALUSZYSKI/MOMENT AGENCY

Gästerna spelar för välgörenhet på »The Viennese Opera Ball« i New York City. Det är den största och mest kända välgörenhetsbalen i New York och den hålls årligen på hotellet Waldorf Astoria.

det var en sådan surrealistisk värld och färgerna ger bilderna en filmisk känsla. Vissa menar att jag manipulerar med färgerna, men en bild är inte verkligheten överhuvudtaget. Färger för mig känns inte som manipulation.

–Alla bilder lutar lite, är det för att de alla är på nedgång?

–Mitt problem är att jag inte kan hålla kameran rätt. Sen tycker jag att kompositionen blir lite mer intressant när allt inte är så rakt.

Chris bilder av societetsbalerna är ett dokument av det som finns. Själv lägger han ingen värdering i om det är rätt eller fel. Han tycker bara att det är fascinerande.

Hans andra bildspel visar en annan sida av New York. *Rockefeller Road* är en tre kilometer lång grusväg strax utanför staden Richford i staten New York.

–Rockefeller personifierar den amerikanska drömmen. Hans pappa var hästtjuv, var illa omtyckt och hade inte mycket pengar. Där föddes John D. Rockefeller, berättar Chris.

Liksom societeten i staden New York är det här också en ganska sluten värld. Människorna bor i skjul och risiga hus. Jakt, skog och bilar är deras intressen. De flesta har inte varit i NYC och kommer förmodligen aldrig att åka dit heller. De vill bli lämnade i fred.

–Jag tänkte: Hur ska jag möta de här människorna? Kommer jag att bli skjuten? De är misstänksamma och det är nästan svårare att

JAG TÄNKTE: HUR SKA JAG MÖTA DE HÄR MÄNNISKORNA? KOMMER JAG ATT BLI SKJUTEN? DE ÄR MISSTÄNKSAMMA OCH DET ÄR NÄSTAN SVÅRARE ATT KOMMA IN DÄR ÄN PÅ BALERNA. *Chris Maluszynski*

komma in där än på balerna.

Han skrev en lapp där han förklarade vem han var och vad han gjorde där och la i brevlådorna hos folk. Nästa gång han kom dit visste alla vem han var.

–Människorna är otroligt sympatiska och varma, men de har en viss distans.

UPPBLÅST IDROTTSBALL SOM KONST

Efter Chris Maluszynskis två bildserier från New York väntade Adobe och en demonstration av Lightroom 3-betan. Sista fotograf ut för dagen var den finska konstnären Renja Leino som under tio års tid foto- >

FOTO: CHRIS MALUSZYNSKI/MOMENT AGENCY

JAG MISSADE TVÅ ÅR FÖR ATT JAG TÄNKTE FÖR MYCKET. TILL MINA ELEVER SÄGER JAG: TÄNK INTE FÖR MYCKET, BÖRJA JOBBA I STÄLLET. *Renja Leino*

Canons telegluggar fanns för provning för fotograferna på Norrlandsdagarna.

graferat en uppblåsbar idrottshall. De senaste fem åren har hon också arbetat med mobilkameran som verktyg. Hon visar både bildserien *Being* som handlar om idrottshallen, och *Absent Minds* som fokuserar på den digitala invasionen i våra liv. Likt Chris Maluszynski visar Renja bilder från två helt skilda världar.

Hon berättar att hon alltid jobbar utifrån innehåll och att hon har svårt att börja med något hon inte vet vad det är.

–Jag missade två år för att jag tänkte för mycket. Till mina elever säger jag: »Tänk inte för mycket, börja jobba istället», berättar Renja som även är lektor i fotografi vid Åbo Konstakademi.

–Verkligheten räcker, man behöver inte konstla till det, säger hon också.

Innehållet betyder mycket, men hon värnar också om det visuella. Till projektet *Absent Minds* försökte hon först använda Hasselblad.

–Men det kändes inte riktigt rätt. Sen testade jag med sonens mobilkamera och allt föll på plats.

BRÖLLOPSFOTO

På dagens program återstår nu bara middag och fest. Dagen efter är programmet fullspäckat med workshops, mera bildvisning med bland andra bröllopsfotograferna Mark och Marianne Earthy, prylar och samkväm.

Kommer det att vara många trötta huvuden i morgon?

–Alla brukar komma upp för att det är andra fotografer som ska prata, säger Paulina Holmgren.

Firmafest eller ej. Norrlandsdagarna innebär tre intensiva dagar med möjlighet för fotografer att träffa andra fotografer och tillsammans låta sig inspireras både av bilder och prylar. _____